

Władza kocha
inflację

Antyszczepionkowcy
jak sekta

Dr Paweł Sękowski
Rzecz o lewicy – kim jesteśmy

Prof. Ewa Stachowska
Zdrowie w jelitach

Zdrajcy kontra patrioci

ZABIJ SIĘ DLA POLSKI

Rozmowa ze Stefanem Chwinem

ISSN: 1509-3115 Indeks: 353299

9 771509 311102

27

2021

MIĘDZYNARODOWY PLENEROWY FESTIWAL JAZZ

NA
STARÓWCE

3.07-28.08.2021

www.jazznastarowce.pl
facebook.com/festiwaljazznastarowce

Organizator

JAZZ ART
FUNDACJA

Współorganizator

Urząd Miasta Starówce

Partner

Starówce

Partner

Radio Złota

Partner

ZO KS

Partner

Centrum Kultury

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Partner

Starówce

Gdy ambicja przerasta możliwości

Przyszędł w moim życiu taki moment, że coraz częściej komuś współczuję. Ostatnio dotknęło mnie to wobec polityków PiS, senator Lidii Staroń i Roberta Lewandowskiego. Zaczniemy od rządu Zjednoczonej (to takie słowo żarcik) Prawicy. I spróbujmy się postawić w jego sytuacji. Wiadomo, że trzeba się komunikować. Telefonicznie lub mejlowo. Proste, prawda? Tak, ale nie w Polsce. U nas premier Morawiecki i jego najbliżsi współpracownicy nie mogą mieć, z oczywistych powodów, zaufania do ministra Kamińskiego, któremu podlegają służby. Wiadomo, kto jest najważniejszym adresatem wiedzy, jaką mają służby kontrolujące tzw. bezpieczną korespondencję. Ci, którzy chcą ominąć prezesa, ale też przeciwników politycznych z własnego obozu, korzystają z poczty prywatnej. Ta z kolei jest stosunkowo łatwa do przechwycenia przez hakerów. Bardzo to marne położenie.

Mówimy o stronie technicznej. I o tym, co każdy urzędnik państwowy musi wiedzieć przed szkodą. Ataki cybernetyczne od lat są przecież smutną normą.

Najważniejszy jest więc nie lament po szkodzie, ale ocena tego, co wyciekło. W przypadku polityków PiS już ta skromna część ujawnionych informacji jest mocno kompromitująca. Prezes Kaczyński chce, jak kobra, zahipnotyzować opozycję i media, by nie mówiły o tym,

co najważniejsze, czyli o treści korespondencji. A tych, którzy się wyłamują, straszy, że uderzają w polskie społeczeństwo i destabilizują nasz kraj. Jest dokładnie odwrotnie. Zadufani w sobie amatorzy w poufnych mejlach rozważali kretyńskie pomysły i bardzo niebezpieczne scenariusze działań. Cóż do tego dodać? Nasze społeczeństwo, mimo wielu wad, niczym sobie nie zasłużyło na aż tak marną władzę.

Żał mi się zrobiło także senator Staroń. Tej, która po wykreowaniu się na Matkę Boską zwykłych ludzi zapragnęła zostać rzecznikiem praw obywatelskich. Jak duży był to błąd, mogli się przekonać wszyscy, którzy widzieli przesłuchanie kandydatki w Senacie. Oglądałem. Z każdym pytaniem pani Staroń coraz bardziej się pogrążyła. Na większość pytań nie potrafiła odpowiedzieć, bo albo niewiele rozumiała, albo bała się ujawnić, co naprawdę myśli. Nie potrafiła za to ukryć nienawiści do wszystkich, z którymi przegrała po długich procesach. Pani Staroń uznaje tylko te wyroki sądowe, które są dla niej korzystne.

I na koniec Robert Lewandowski. Znamy wszyscy jego osiągnięcia. Ale na kapitana reprezentacji się nie nadaje. Nie ten charakter, nie ta osobowość, skromna charyzma. Ale kapitanem jest. Bo bardzo chce! Żał więc trenera, reprezentacji też.

Przegląd

Tylko humor
nikt nam nie odbierze

Kliknij w baner
PRZEBŁYSKI

www.tygodnikprzeglad.pl

CYTATY

WILHELM SASNAL, malarz

Słowa „polskość” czy „patriotyzm” zostały tak przywłaszczone, zawładnięte przez jedną stronę i zdewaluowane, że już nic nie znaczą.

„Tygodnik Powszechny”

PETER BROWN, historyk brytyjski

Falszowanie historii jest gorsze od niepamięci.

„Forum”

BAKOWSKI

W NUMERZE

KRAJ

- 8 Zabij się dla Polski**
– rozmowa ze Stefanem Chwinem
- 12 Kiedy wybuchnie bomba?**
Mejle Dworczyka, groźby Kaczyńskiego
- 14 Wszystko zdrożało, z wyjątkiem naszych pensji**
Najwyższa inflacja w Europie
- 17 Antyszczepionkowa Dolina Krzemowa**
– rozmowa z Dawidem Ciemieją

OPINIE

- 20 Paweł Sękowski**
Rzecz o lewicy
- 53 Sławomir Litwin**
Łowiectwo to nie biznes, myśliwy to nie zabójca

ZAGRANICA

- 24 Żelazna Kopia Izraela**
Co się wydarzyło na Bliskim Wschodzie
- 26 Londyn dwóch prędkości**
Segregacja mieszkaniowa
- 30 Węgry dla nadburmistrza Budapesztu?**
Lansowany na lidera opozycji
- 32 Argentyna w głębokim kryzysie**
Gospodarka na skraju upadku
- 36 Słońce, morze i cyfrowi nomadzi**
Jak przyciągnąć zdalnych pracowników

HISTORIA

- 38 Nowa Huta i powojenni fachowcy**
Twórcy miasta i kombinatu
- 40 Powrót do historii Sahrynia**
Polemika

KSIĄŻKI

- 42 Burzyciele i marzyciele**
O książce Andrzeja Andrusiewicza

KULTURA

- 44 Ciało jako pole walki**
– rozmowa z Martą Dzido
- 47 Kulturalia**
- 66 Stasys. Rysunki refleksyjne**

OBSERWACJE

- 48 Co się stało z naszym rokiem**
Licealiści o pandemii
- 56 Dziwidło i inne dziwadła**
- 58 Skoki marzeń**
Z wózka na spadochron

ZDROWIE

- 50 Kanapka dla mózgu**
– rozmowa z prof. Ewą Stachowską

TECHNOLOGIE

- 54 Jazda bez trzymanki**
Pojazdy autonomiczne

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 Jerzy Domański**
Gdy ambicja przerasta możliwości
- 23 Andrzej Romanowski**
A imię jego czterdzieści i jeden
- 29 Roman Kurkiewicz**
Świat – czas na urlop
- 35 Tomasz Jastrun**
Miniaturki
- 43 Wojciech Kuczok**
Dziabnięcie, a nawet ukąszenie

36

ZAGRANICA

SŁOŃCE, MORZE I CYFROWI NOMADZI

Jak przyciągnąć zdalnych pracowników

44

KULTURA

CIAŁO JAKO POLE WALKI

– rozmowa z Martą Dzido

DZIWIWŁO I INNE DZIWA DŁA

56

OBSERWACJE

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. MICHAŁ KOŚC/FORUM, ADAM CHEŁSTOWSKI/FORUM

Kim są wyborcy lewicy?

Od wyborów parlamentarnych w 2005 r., kiedy do władzy doszła prawica, następuje powolna pacyfikacja lewicy. Rozpoczęła się ona nie w Warszawie, tylko na samym dole: w miasteczkach, wsiach, małych gminach, i trwa. Dzisiaj nie warto się chwalić lewicowymi poglądami. Ludzie to zrozumieli, ale swoje wiedzą. To, że dzisiaj lewica ma ok. 10% poparcia, jest dużym sukcesem. Ważne, aby w parlamencie funkcjonowała, miała swoje zdanie, a wchodzenie w układy z prawicą jest szkodliwe, tym bardziej że ta prawica i tak dla lewicy nie ma szacunku. Może być ciężko, ale jak umiesz liczyć, to licz na siebie. Lewica niech postępuje tak samo.

Andrzej Kościański

Wyborcy lewicy to nadal robotnice i robotnicy, ludzie pracy najemnej. Problem w tym, że są heteroseksualni, za biedni na ekologię i technologię, oczekują sprawnego państwa. I o ile lewica w tej ostatniej kwestii ma coś do zaoferowania, o tyle nie ma oferty dla większości. Skupiając się na mniejszościach, zawsze będzie marginesem rozgrywanym przez liberalistów.

Piotr Szymczak

Lewica musi być lewicowa, wyrazista i w żadnym wypadku nie może być przystawką jakiegokolwiek partii. Dla mnie odmłodzona twarz Lewicy (zjednoczonej) jest czytelna i budzi nadzieję.

Basia Jaworska

Od Giertycha do Czarnka

Porażający jest artykuł „Od Giertycha do Czarnka” (PRZEGLĄD nr 25) o – chciałoby się napisać – sytuacji w edukacji i oświacie, ale przecież tak naprawdę jest to opis jej kontrreformacyjnego zjazdu w stronę nieuctwa i ciemnoty! W historii Europy już tak było. O tym, jak wygląda świat, a raczej wszechświat, starożytni wiedzieli. Wiedzieli to ludy zamieszkujące różne części naszego kontynentu. No i stało się tak, że udało się zrodzonej w Azji autokratycznej światopoglądowej satrapii zawładnąć umysłami podbitych ludów na kilkanaście wieków!

Teraz jest przecież podobnie. Ile trzeba będzie czekać na nowego Kopernika, który przywróci nam to, co chcą nam zabrać zrodzone w zatęchłych kruchtach antyhumanistyczne w swojej istocie prądy konserwatyzmu opartego na religijnym fanatyzmie?

Smutna jest konstatacja red. Beaty Igielskiej: gdy ministrem edukacji miał zostać Roman Giertych – protestowali uczniowie. Gdy Anna Zalewska likwidowała gimnazja – protesty były symboliczne. Gdy Przemysław Czarnek wygłasza światopoglądowe farmazony – środowisko edukacyjne i naukowe milczy!

Jeżeli komuś się wydaje, że te działania dotyczą tylko wrażliwego obszaru historii i spraw społecznych – głęboko się myli! Ten obскурanski zjazd odbija się na całości cywilizacyjnych standardów, których w Polsce, europejskim kraju należącym do Unii, wspólnoty państw i narodów tworzących system wartości XXI w., nie zaznaliśmy. Czy ktoś tę walkę podejmie? Czy jako społeczeństwo jest już nam wszystko jedno? Może jakaś lewica???

Janusz M. Kowalski

ZDJĘCIE TYGODNIA

Czerwony dywan przed willą La Grange przed szczytem USA-Rosja w Genewie, 16 czerwca 2021 r.

Konrad Fijolek, popierany przez opozycję, został wybrany na prezydenta Rzeszowa już w pierwszej turze, uzyskując 56,5% głosów.

Ignacy Gogolewski, jeden z najwybitniejszych w historii aktorów, reżyser teatralny i filmowy, dyrektor teatrów, prezes ZASP, obchodzi 90. urodziny. W latach 80. wyłamał się z bojkotu telewizji w stanie wojennym. Był członkiem Rady Krajowej PRON. **Jest szanowany i kochany przez Polaków. Ad multos annos, Jubilacie.**

Andrzej Mleczko, którego rysunki są ozdobą naszego tygodnika, został wraz z noblistką Olgą Tokarczuk Honorowym Obywatелеm Krakowa. Andrzejowi gratulujemy także 50-lecia działalności artystycznej.

797 tys. cudzoziemców było zarejestrowanych w ZUS na koniec maja. Legalnie pracujących w Polsce obcokrajowców jest o 127 tys. więcej niż przed pandemią.

Adam Kiciński, prezes i akcjonariusz CD Projektu, producent gier komputerowych, zarobił wraz z premiami w 2020 r. ok. 29 mln zł. Jest to najwyższy zarobek w Polsce.

70-lecie urodzin obchodzi twórca i redaktor naczelny PRZEGLĄDU Jerzy Domański. **Ad multos annos, Drogi Redaktorze.**

Od początku pandemii w Polsce infekcję koronawirusem potwierdzono u 2 878 466 osób, z których 74 782 zmarły (stan na 18 czerwca).

1,152 bln zł wyniósł dług publiczny na koniec pierwszego kwartału 2021 r.

Najgorzej polskim przedsiębiorcom pracuje się z Francuzami. Przodują w czarnej księdze przygotowanej przez ministerstwo Gowina. Francuzi akceptują polskie firmy tylko w roli tanich podwykonawców. **A w Polsce wieś jęczy z powodu praktyk BNP Paribas, wysysającego z kredytów dla gospodarstw, ile tylko się da.**

Michał Dworczyk, szef gabinetu premiera Morawieckiego, ma niebywałą skłonność do wpadek. Najnowsza to używanie prywatnego adresu mejlowego do korespondencji służbowej. Jest co czytać. Aż głowa puchnie od głupoty tej ekipy.

4,8% wyniosła inflacja w maju 2021 r.

O 175 tys. więcej przestępstw gospodarczych było w 2020 r. w porównaniu z 2019 r.

Tylko 2,3% słuchaczy trwa jeszcze przy radiowej Trójce. Ponad połowa odeszła, bo nie chce wysłuchiwać topornej propagandy dojnej zmiany. **Równie wielki spadek słuchaczy, do 4,7%, ma na koncie Jedyńska.**

68% mężczyzn i prawie 53% kobiet w Polsce ma problem z otyłością.

PRZEBŁYSKI

On mówić, że Michnik być zły

Frapuje nas takie oto pytanie. Dlaczego do obrabiania życiorysu Adama Michnika biorą się zwykle ludzie z gatunku „lotny jak furmanka”? Albo tacy, dla których język ojczysty jest zbyt trudny, by go sensownie używać. Natura jakoś szczególnie uwzięła się na Piotra Woyciechowskiego. Tego od list agentów Macierewicza i który za dojnej zmiany krótko rządził Polską Wytwórnia Papierów Wartościowych. Na tyle krótko, że ta ważna firma szczęśliwie przeżyła. Na osłodę przytuliła go Polska Fundacja Narodowa, pisowski pomysł na pompowanie wielkiej kasy swoim. Woyciechowski dorabia, prowadząc ipeenowskie panele. Dzięki dyskusji nad książką Graczyka o Michniku wiemy, że dla Woyciechowskiego nie tylko takie słowa jak *mea culpa* czy *omerta* są zbyt trudne, by je prawidłowo wymówić. Wiemy więcej. Wiemy, że gramatyki uczono Woyciechowskiego bez powodzenia. Co słyhać za każdym razem, gdy się odezwie.

Uczelnia Ordo Iuris za nasze

Jeśli ktoś wysadzi z siodła prezesa Kaczyńskiego, to czeka nas spora niespodzianka. Tropy prowadzą do Ordo Iuris. Nikt tak dobrze jak oni nie wykorzystał strumienia pieniędzy, które dała władza. Ogromne publiczne pieniądze poszły na tworzenie struktur i ośrodków propagandowo-ideologicznych Ordo Iuris. Na razie celem tej organizacji jest budowa i umacnianie wpływów. Zwłaszcza w środowiskach akademickich, prawniczych i biznesowych oraz służbach. Najnowszy twór to Collegium Intermarium. Celem tej uczelni jest stworzenie sieci, której idee będą zaszczepiane nie tylko w Polsce, ale i w innych krajach Międzymorza. Ambitnie. Bo i co się ograniczać, skoro minister Czarnek płaci. Nie ze swoich i bynajmniej nie bezinteresownie. Przyglądamy się, jak PiS buduje sobie silnego konkurenta.

Rau dzwoni. Waszyngton nie odbiera

Mało komu znany Zbigniew Rau, którego dojna zmiana obsadziła w roli marionetkowego ministra spraw zagranicznych, dał głos w „Rzeczpospolitej”. Brawo za szczerość. I za pokazanie, jakie są kulisy naszych stosunków z USA. Ale też z Niemcami i Francją. No i oczywiście z Rosją. Najgorzej wypadają Amerykanie. Ekipa Bidena nie znalazła czasu na spotkanie z Dudą i politykami PiS. Dlatego popełniają błędy. Ba, całą kaskadę błędów. A w ogóle według Raua polityka USA oparta jest na błędnych założeniach. Nie to, co nasza. Minister żali się, że wredni Amerykanie nawet telefonów od nas nie odbierają. Zapomnieli już, że polscy żołnierze ginęli za nich w Iraku i Afganistanie. Biedny Rau mało z tego rozumie. Ale kto na miejscu Amerykanów miałby czas na pogawędki z Dudą, Morawieckim czy nieszczęsnym Rauem?

PYTANIE TYGODNIA

Jakie powinny być strategiczne cele Polski?

DR JACEK KUCHARCZYK,
Instytut Spraw Publicznych

W bardzo niepewnej sytuacji globalnej głównym celem strategicznym Polski, jako kraju w skali Europy średniej wielkości, a w skali świata wręcz małego, powinny być działania na rzecz wzmacniania ładu międzynarodowego oraz umacniania naszego prestiżu i wpływów w najważniejszych instytucjach, takich jak NATO, UE, Rada Europy, OBWE czy ONZ – czyli odwrotność obecnej polityki PiS. Droga do tego celu powinno być budowanie silnych związków z kluczowymi partnerami międzynarodowymi – Niemcami, USA czy Ukrainą. W polityce wewnętrznej najpilniejszym zadaniem jest postawienie na merytokrację, czyli zakończenie obecnego rozdawnictwa urzędów z klucza partyjnego.

MICHAŁ SYSKA,

Osrodek Myśli Społecznej im. F. Lassalle'a

Przed Polską stoją wielkie wyzwania ekonomiczne, klimatyczne i demograficzne. Starzenie się społeczeństwa, wyludnianie się mniejszych i średnich miast, globalne ocieplenie oraz postępująca cyfryzacja pracy wymagają spójnych polityk ekonomicz-

nych i społecznych, które wzajemnie się warunkują i sprzyjają tworzeniu nowych, dobrych miejsc pracy w nowoczesnych, zielonych sektorach, pobudzają innowacje i redukują nierówności społeczne. W takiej strategii wydatki na dobre usługi publiczne (zdrowie, edukację, transport zbiorowy) traktowane są jako inwestycja w rozwój. Jej realizacja wymaga mądrej polityki międzynarodowej, która wzmacnia pozycję demokratycznego państwa wobec operującego ponad granicami i wymykającego się społecznej kontroli kapitału.

PROF. DARIUSZ JEMIELNIAK,

*teoretyk zarządzania,
Akademia Leona Koźmińskiego*

Celem strategicznym powinno być zabezpieczenie kraju przed ryzykiem zewnętrznym, w szczególności ze strony Rosji. Jedynym realnym sposobem, by to osiągnąć, jest ścisła integracja europejska. Powinniśmy w związku z tym wyznaczyć realny harmonogram wprowadzenia euro, wspierać integrację sądownictwa oraz w jak największym stopniu wspólnych sił wojskowych. Z kolei cele gospodarcze powinny obejmować rozwój wsparcia

cyfrowego. Zamiast monumentalnych inwestycji, takich jak Centralny Port Komunikacyjny czy przekop Mierzei Wiślanej, celem powinno być wykonanie skoku cywilizacyjnego, czyli np. silne wsparcie rozwoju systemu transportowego Hyperloop, a także studiów z zakresu sztucznej inteligencji i styku *data science* z biznesem.

JACEK OLEJNIK,
czytelnik PRZEGLĄDU

Kilka takich celów to: odejście od paliw kopalnych; zakończenie autorytaryzmu; zmiana wektora naszej obecności w UE, od kierunku polexitu promowanego przez obecne władze w stronę integracji i mądrej współpracy z innymi państwami; naprawa relacji z USA; pełen rozdział Kościoła od państwa; odpolitycznienie mediów państwowych i wspieranie wolności słowa; ponowna demokratyzacja instytucji państwowych; zwiększenie władzy samorządów; reforma systemu edukacji; znaczący wzrost wydatków na szkolnictwo wyższe i badania naukowe; zamknięcie mediów toruńskich i innych grup promujących interesy sprzeczne z polską racją stanu.

Not. Michał Sobczyk